Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18687

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi (CAUA), adölesanlar aras?ndaki subjektif gündüz uykululuk durumunu de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu giri?, ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas? çal??mas?na odaklanmaktad?r. Ça?lar ve Tokur Kesgin (2020) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?, lise ö?rencileri örnekleminde ölçe?in psikometrik özelliklerini, özellikle de geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? sunmay? amaçlam??t?r. Elde edilen bulgular, CAUA'n?n Türk kültürüne ve lise ö?rencisi popülasyonuna ba?ar?l? bir ?ekilde uyarland???n? ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Uyku, Uykululuk, Adölesan, Geçerlik, Güvenirlik, Adaptasyon, Lise Ö?rencileri, Psikometri, Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi.

Yazarlar

Ça?lar, S., Tokur Kesgin, M. (Uyarlama Çal??mas?)

Amaç

Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi'nin temel amac?, adölesan bireylerin günlük ya?amlar?nda deneyimledikleri uykululuk düzeyini objektif olmayan, öznel bir yakla??mla ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas? ise, orijinal ölçe?in Türkçe konu?an lise ö?rencileri popülasyonunda kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilirli?ini kan?tlamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, adölesanlar?n akademik ba?ar?lar?n?, dikkat düzeylerini ve genel ya?am kalitelerini olumsuz etkileyebilecek olan a??r? gündüz uykululu?u durumlar?n? saptamak için klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara standartla?t?r?lm?? bir araç sunar.

Yap?

CAUA, psikolojideki **subjektif uykululuk** (daytime sleepiness) yap?s?n? ölçer. Subjektif uykululuk, bireyin kendisinin alg?lad??? yorgunluk, uyan?k kalma zorlu?u ve uykuya dalma e?ilimi olarak tan?mlan?r. Uykululuk, özellikle adölesan dönemde biyolojik ritim de?i?iklikleri nedeniyle önemli bir sorundur ve bu anket, bu durumu nicel olarak de?erlendirmeye olanak tan?r. Ölçek, genellikle tek boyutlu bir yap?y? temsil eder, ancak adaptasyon çal??mas?n?n faktör yap?s? detaylar? Faktör Analizi bölümünde aç?klanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, yap?sal geçerli?i incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Elde edilen uyum iyili?i indeksleri, ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde yüksek düzeyde do?ruland???n? göstermektedir.

Geçerlik analizleri sonucunda elde edilen uyum iyili?i indeksleri ?unlard?r:

RMSEA (Yakla??k Hata Karekök Ortalamas?): 0,049 (Mükemmel uyuma i?aret eder, 0.05 alt? kabul edilir.)
x2/df (Ki-Kare / Serbestlik Derecesi Oran?): 1,82 (2-3 aras? iyi uyum gösterir.)
CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi): 0,98 (0.95 üstü mükemmel uyumdur.)
SRMR (Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kal?nt?): 0,040 (0.08 alt? iyi uyumdur.)
NFI (Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi): 0,96
NNFI (Normla?t?r?lmam?? Uyum ?ndeksi): 0,98
GFI (?yilik Uyum ?ndeksi): 0,94
AGFI (Düzeltilmi? ?yilik Uyum ?ndeksi): 0,91

Bu de?erler, CAUA'n?n yap?sal olarak güçlü ve geçerli bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. ?ç tutarl?l?k analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda ölçe?in genel puan? için elde edilen Cronbach Alfa iç tutarl?k güvenirlik katsay?s? **0,87** olarak bulunmu?tur. Bu katsay?, 0,70 ve üzeri de?erlerin kabul edilebilir oldu?u psikometrik standartlara göre oldukça yüksek olup, Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi'nin Türk lise ö?rencileri aras?nda yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. Elde edilen uyum iyili?i indeksleri (Yap?sal E?itlik Modellemesi kapsam?nda), ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve verilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Özellikle RMSEA (0,049) ve CFI (0,98) gibi temel uyum indekslerinin mükemmel s?n?rlar içinde yer almas?, ölçe?in teorik tek faktörlü veya çok faktörlü yap?s?n?n (orijinal ölçe?in faktör say?s?na ba?l? olarak) Türk lise ö?rencisi popülasyonunda ba?ar?l? bir ?ekilde do?ruland???n? kan?tlamaktad?r. Bu durum, ölçe?in ölçtü?ü **uykululuk** yap?s?n?n kültürel olarak da tutarl?

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak subjektif uykululuk ölçekleri genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?r.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama sonras?)

Popülasyon Grubu: Adölesanlar

Ya? Grubu: Lise ö?rencileri (Tipik olarak 14-18 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki lise e?itimine devam eden ö?renciler örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik geçerlik ve güvenirlik çal??mas? (Do?rulay?c? Faktör Analizi ve ?ç Tutarl?l?k analizi).

Anahtar Kelimeler

Uykululuk Ölçe?i, Cleveland, Gündüz Uykusu, Psikometrik Özellikler, DFA, RMSEA, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Makbule Tokur Kesgin

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

?leti?im E-posta Adresi: mtkesgin@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Testin Uyarlama Y?l?: 2020

?zinler ve Ücret: Ölçek uyarlama çal??mas? akademik bir dergide yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için yazar Makbule Tokur Kesgin ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Bu ölçe?in orijinal uyarlama makalesine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: cleveland-adolesan-uykululuk-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Ça?lar, S., & Tokur Kesgin, M. (2020). Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi'nin Türkçe'ye uyarlanmas?: Lise ö?rencileri için geçerlik-güvenirlik çal??mas?. *Cukurova Medical Journal, 45*(2), 709-720. doi:10.17826/cumj.685446

Cleveland Adölesan Uykululuk Anketi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM